

**Návrh
Vojenskej stratégie Slovenskej republiky**

Bratislava 2021

OBSAH:

A. ÚVOD.

B. VÝCHODISKÁ.

C. RÁMEC PRE TVORBU SCENÁROV MOŽNÉHO OZBROJENÉHO KONFLIKTU.

D. RÁMEC PRE TVORBU MOŽNOSTÍ VOJENSKEJ REAKCIE SLOVENSKEJ REPUBLIKY.

E. POŽIADAVKY NA PRIPRAVENOSŤ OS SR.

F. ROZVOJ SPÔSOBILOSTÍ OS SR.

G. ZÁVER.

A. ÚVOD.

1. Vojenská stratégia Slovenskej republiky 2021 (ďalej len „Vojenská stratégia“) nadväzuje na Obrannú stratégiu Slovenskej republiky 2021 (ďalej len „Obranná stratégia“), ktorá nadväzuje na Bezpečnostnú stratégiu Slovenskej republiky 2021 (ďalej len „Bezpečnostná stratégia“).
2. Vojenská stratégia definuje základné faktory formujúce operačné prostredie Ozbrojených síl Slovenskej republiky (ďalej len „OS SR“) a špecifikuje rámec pre tvorbu scenárov možného ozbrojeného konfliktu a z nich vychádzajúcich možností vojenskej reakcie Slovenskej republiky.
3. Vojenská stratégia definuje vojensko-strategické ciele a spôsoby možného použitia OS SR pri plnení ich hlavnej úlohy a v predpokladanom bezpečnostnom a operačnom prostredí.
4. Vojenská stratégia identifikuje základné požiadavky na pripravenosť OS SR a na rozvoj ich spôsobilostí, ktoré budú ďalej rozpracované v rámci tvorby vojnového modelu a zdrojovo udržateľného modelu OS SR.

B. VÝCHODISKÁ.

1. Vojenská stratégia je postavená na hodnotách Slovenskej republiky a zásadách a východiskách jej bezpečnostnej a obrannej politiky, ako sú uvedené v Bezpečnostnej stratégii a Obrannej stratégii.
2. Na plnení politicko-vojenskej ambície Slovenskej republiky sa v súlade s Obrannou stratégiou okrem OS SR podieľa aj Vojenská polícia a Vojenské spravodajstvo.
3. Príprava a použitie OS SR sa realizuje v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky a v závislosti od charakteru krízovej situácie.
4. Rozvoj spôsobilostí OS SR na obranu štátu vychádza z primárnej zodpovednosti Slovenskej republiky za svoju bezpečnosť a z členstva Slovenskej republiky v Severoatlantickej aliancii (ďalej len „NATO“) a Európskej únii (ďalej len „EÚ“).
5. Pridelovanie zdrojov na plnenie úloh OS SR reflektuje potrebu rovnomerného posilňovania základných pilierov OS SR, ktorými sú vzdelaný, disciplinovaný a morálne zdatný personál, moderná výzbroj a výstroj a náročný a efektívny výcvik.
6. Vojenská stratégia SR s prihliadnutím na vojenské špecifiká reaguje na tieto **klúčové aspekty bezpečnostného prostredia Slovenskej republiky**:
 - a) **Ozbrojený útok** ako najväznejšia potenciálna bezpečnostná hrozba pre Slovenskú republiku. **Vysoká miera dynamiky vývoja a nízka miera predvídateľnosti**; zvyšovanie kapacít moderných konvenčných ozbrojených síl a jadrových síl štátov a ich bojového potenciálu; narastanie spôsobilostí neštátnych aktérov; nárast nestability a napätia medzi štátmi, osobitne na východnej hranici EÚ a NATO, a s tým spojená pravdepodobnosť vzniku vážnych bezpečnostných incidentov a eskalácie v tomto regióne vrátane možnosti vzniku ozbrojeného konfliktu, hybridných, kybernetických a spravodajských aktivít protivníka; erózia režimov kontroly zbrojenia a odzbrojenia a opatrení na posilňovanie dôvery, šírenie zbraní hromadného ničenia a ich nosičov.
 - b) **Kybernetický útok**, ktorý môže zapríčiniť škody porovnateľné s následkami ozbrojených útokov.
 - c) **Hybridné pôsobenie** proti zvrchovanosti Slovenskej republiky, jej územnej celistvosti, nedotknuteľnosti hraníc, ako aj proti bezpečnostným záujmom Slovenskej republiky alebo jej spojencov.
 - d) **Dezinformačné kampane**, šírenie nenávistných, rasistických, politických či náboženských extrémistických ideí a dezinformácií v prostredí OS SR a pokusy o infiltráciu osôb z extrémistického prostredia do ozbrojených zložiek.
 - e) **Hrozba použitia zbraní hromadného ničenia**.
 - f) **Globálne zdravotné hrozby**.

- g) **Extrémizmus**
 - h) **Terorizmus.**
 - i) **Nelegálna migrácia.**
7. Na efektivitu použitia OS SR na obranu štátu má vplyv **operačné prostredie**, v ktorom zväzky a útvary OS SR pôsobia. Vývoj operačného prostredia OS SR je úzko prepojený s vývojom bezpečnostného prostredia. Medzi základné fyzické a nefyzické **faktory formujúce operačné prostredie OS SR** patria:
- a) Čas. Kľúčovým faktorom operačného prostredia OS SR je čas. Hybridné pôsobenie a spôsobilosť rýchleho nasadenia síl a prostriedkov potenciálneho protivníka na strategickú vzdialenosť vyžadujú, aby OS SR boli schopné účinne reagovať na náhlu zmenu situácie **rádovo v hodinách až dňoch**. Reakciu OS SR ovplyvňuje aj schopnosť včasného varovania. Kľúčovým obdobím pre prípravu OS SR na vykonanie vojenských operácií na obranu štátu v súlade s rozhodnutím ústavných orgánov Slovenskej republiky je **doba do vyhlásenia vojnového stavu, resp. výnimočného stavu na území Slovenskej republiky**, kedy je možné predpokladať riziká spojené s výrazným nárastom rozsahu úloh plnených ozbrojenými silami a požiadavkami na personálne, vecné a finančné zdroje, pri nezmenených kapacitných možnostiach útvarov a zariadení OS SR.
 - b) Informácie. **Včasné, dostatočné, bezpečné a dostupné informácie** a dostatočné kapacity na získavanie, spracovanie a poskytovanie informácií sú nevyhnutnými podmienkami pre prijímanie kvalifikovaných rozhodnutí v rámci vojenského rozhodovacieho procesu. S rýchlo napredujúcou digitalizáciou rastie v ozbrojených silách potreba rýchlo a bezpečne spracovávať a zdieľať veľké objemy dát. **Sociálne siete** rozširujú možnosti efektívnej realizácie strategickej komunikačnej kampane na podporu pozitívneho vnímania pôsobenia OS SR, ale zároveň umožňujú aj šírenie nenávisťných alebo extrémistických obsahov.
 - c) Legislatíva. Legislatíva stanovuje rámec pre použitie OS SR. Udržanie schopnosti OS SR efektívne brániť Slovenskú republiku voči hrozbám a výzvam, ktorým Slovenská republika čelí predpokladá **vysokú flexibilitu použitia OS SR a efektívne zabezpečenie cezhraničnej vojenskej mobility** pre rýchlu a koordinovanú reakciu spojencov a partnerov na náhlu zmenu bezpečnostného prostredia Slovenskej republiky.
 - d) Ľudské zdroje. Základným predpokladom úspechu OS SR pri obrane štátu je **vôľa a odhodlanie občanov Slovenskej republiky aktívne brániť štát**. Nižšia úroveň kvality verejnej správy, hybridné a spravodajské operácie, dezinformačné kampane a cielené šírenie nenávisťných a extrémistických obsahov negatívne vplyvajú na odhodlanie obyvateľov Slovenskej republiky brániť sa pred napadnutím cudzou mocou. **Dostupnosť a kvalita ľudských zdrojov na obranu štátu** je determinovaná demografickým vývojom, fyzickou kondíciou, psychickou odolnosťou, kvalitou vzdelávania,

pracovnými zručnosťami a pracovnou mobilitou občanov Slovenskej republiky.

- e) Terén. Primárnym priestorom pôsobenia OS SR je **územie a vzdušný priestor Slovenskej republiky**. V rámci kolektívnej obrany NATO, resp. EÚ je najpravdepodobnejším priestorom pôsobenia OS SR **stredoeurópsky región** a v širšom kontexte **európska časť euroatlantického priestoru NATO**. Vplyv na pôsobenie OS SR bude mať najmä rozloha a reliéf terénu a urbanizácia. Jedným z dôsledkov eskalácie hybridného pôsobenia bude **zmazávanie hraníc medzi operačným územím (bojovou líniou) a zázemím, znížená schopnosť včas odlíšiť ozbrojené zložky protivníka od civilného obyvateľstva a nemožnosť jednoznačne identifikovať pôvodcu ozbrojeného útoku**.
- f) Klimatické podmienky. Globálne klimatické zmeny sú sprevádzané čoraz častejšími **extrémnymi výkyvmi počasia** a s nimi súvisiacimi zmenami na životnom prostredí. OS SR budú plniť operačné úlohy v klimaticky náročnom prostredí, ktoré bude charakteristické extrémne vysokými alebo nízkymi teplotami, resp. vysokými dennými výkyvmi teplôt. Prístup k vode bude v dôsledku dlhotrvajúceho sucha obmedzený, resp. prírodné vodné zdroje budú v dôsledku rozsiahlych záplav kontaminované.
- g) Ekonomika. Štruktúra a kvalita národného hospodárstva Slovenskej republiky predurčuje jej možnosti pri vytváraní potrebných nevojenských a vojenských materiálnych zdrojov na obranu štátu. Primerané a dlhodobé stabilné investície do vojenského personálu, zbraňových systémov, obrannej infraštruktúry, materiálového zabezpečenia a logistických služieb tvoria základný ekonomický rámec pre udržateľné zvyšovanie akcieschopnosti, operačnej pripravenosti a rozvoj OS SR. **Efektívna podpora obrany štátu** zabezpečovaná udržiavaním a rozvojom obrannej infraštruktúry a hospodárskou mobilizáciou na úseku obrany štátu v rámci dodávok tovarov na dopĺňanie strát a spotreby, dodávok štátnych hmotných rezerv, a poskytovania služieb ozbrojeným silám na zabezpečenie obrany štátu a **zvyšovanie podielu obranného priemyslu Slovenskej republiky na zabezpečovaní obrany štátu** prispieva k zvyšovaniu schopnosti OS SR dlhodobou odolávať ozbrojenému útoku.
- h) Medzinárodná spolupráca. Aktívna bilaterálna a multilaterálna vojenská spolupráca OS SR, vrátane dlhodobého pôsobenia OS SR v operáciách, misiách a aktivitách NATO, EU a OSN, posilňuje **spojenectvá**, zvyšuje **interoperabilitu** veliteľstiev, zväzkov a útvarov OS SR, vytvára príležitosti pre **lepšie porozumenie operačnému prostrediu** a prispieva k tvorbe **komplexného operačného prehľadu**.
- i) Vojenská kultúra a rozhodovací proces. Vyspelá vojenská kultúra zvyšuje **kvalitu vojenského rozhodovacieho procesu** v celom spektre otázok súvisiacich s prípravou, rozvojom, operačným použitím a hospodárnym využívaním dostupných zdrojov. Vojenskú kultúru tvorí **súbor spoločne zdieľaných ideí (presvedčenia) a záväzných postupov**, na základe ktorých ozbrojené sily plánujú a vykonávajú vojenské operácie a plnia úlohy v rozsahu

ich pôsobnosti. Faktorom vplývajúcim na vojenský rozhodovací proces sú **právomocí veliteľa** vo vzťahu k jeho osobnej zodpovednosti za operačnú pripravenosť jemu podriadenej jednotky, za splnenie operačnej úlohy a za životy a zdravie jeho podriadených. Primárnymi nositeľmi vojenskej kultúry sú velitelia a náčelníci z radov dôstojníckeho a poddôstojníckeho zboru (vojenský lídri). Predpokladom pre zvyšovanie vojenskej kultúry OS SR je **kvalitné vojenské vzdelávanie, náročný výcvik vojenských lídrov a pôsobenie v medzinárodnom prostredí vrátane operácií a misií v zahraničí.**

- j) **Technológie. Dostupná, účinná, spoľahlivá, odolná a interoperabilná zbraň** a zbraňový systém je nevyhnutnou podmienkou pre prežitie vojaka na bojisku a pre jeho schopnosť splniť bojovú úlohu pri obrane štátu. Pri formovaní operačného prostredia rastie význam moderných **systémov protivzdušnej a protiraketovej obrany a elektronického boja** ako efektívnych nástrojov na zmenu pomeru síl a to najmä zamedzením prístupu do priestoru, resp. odopretím možnosti vykonať operačný manéver (A2/AD) a v kombinácii s **vysoko presnými zbraňovými systémami d'alekého dosahu** aj obmedzením možnosti protivníka vykonať strategický manéver. **Nastupujúce technológie** (5G siete, umelá inteligencia, internet vecí, robotické zbraňové systémy, drony, autonómne vozidlá, kvantové technológie, biotechnológie, nanotechnológie, 3D tlač a pod.) sa rýchlo presadzujú vo vývoji nových zbraní a zbraňových systémov, prehlbujú digitalizáciu bojiska a prepojenie zbraňových systémov s informačnými a komunikačnými technológiami, generujú požiadavky na schopnosť viesť kybernetické operácie a v neposlednom rade kladú špecifické požiadavky na výber a prípravu vojenského personálu OS SR. **Vysoko presná munícia** zvyšuje bojovú účinnosť zbraňových systémov, presnosť pôsobenia na protivníka a zároveň prispieva k ochrane vlastných síl nasadených v priestore operácie. Zavádzanie moderných technológií do prepravy, skladovania a manipulácie s materiálom umožňuje rýchlu a efektívnu logistickú podporu vojenských operácií. Vzhľadom na mnohonárodný charakter vojenských operácií je nevyhnutné zabezpečiť interoperabilitu zbraňových systémov so spojencami a partnermi.
- k) **Infraštruktúra. Dostatočná, dostupná, funkčná a odolná infraštruktúra** umožňuje efektívne pripravovať a vykonávať vojenské operácie na obranu štátu. Budovanie trvalých a zodolnených **miest velenia** zvyšuje odolnosť a akcieschopnosť systému velenia a riadenia OS SR. Dostupnosť **dopravnej infraštruktúry** (letiská, cestná a železničná sieť) je predpokladom rýchlej strategickej, operačnej a taktickej mobility OS SR a spojencov a partnerov v rámci Slovenskej republiky. Robustná a moderná **zdravotnícka infraštruktúra** zvyšuje šancu vojaka na prežitie a posilňuje jeho dôveru v systém zdravotníckeho zabezpečenia. Dostatočná kapacita **logistickej** (ubytovanie, skladovanie, starostlivosť o výzbroj) a **výcvikovej infraštruktúry** (výcvikové zariadenia, výcvikové priestory) umožňuje organizovať náročný výcvik a vytvára podmienky pre rýchle rozmiestnenie OS

SR v čase krízy a pre prijatie a rozmiestnenie spojencov a partnerov na území Slovenskej republiky.

C. RÁMEC PRE TVORBU SCENÁROV MOŽNÉHO OZBROJENÉHO KONFLIKTU.

1. Slovenská republika, ako súčasť euroatlantického bezpečnostného priestoru, môže čeliť výzvam a hrozbám, ktoré budú ohrozovať jej bezpečnostné záujmy. Tie sú previazané s hrozbami pre bezpečnosť a stabilitu jej spojencov a partnerov, resp. pre bezpečnosť v susedstve euroatlantického bezpečnostného priestoru.
2. Slovenská republika môže čeliť stupňujúcemu sa hybridnému pôsobeniu pod prahom konvenčného ozbrojeného konfliktu, ktorý môže prerásť do jedného alebo viacerých regionálnych ozbrojených konfliktov ako dôsledok eskalácie napätia sprevádzaného významným nárastom **rizika nesprávneho vyhodnotenia situácie a hrubej chyby vedúcej až k vzniku tzv. neúmyselnej vojny.**
3. **Možné hlavné aspekty eskalácie hybridného pôsobenia pod prahom konvenčného ozbrojeného konfliktu.**
 - a) Slovenská republika je ako súčasť euroatlantického priestoru na východnom krídle NATO konfrontovaná s **prvkami hybridnej vojny**. Medzi jej hlavné ciele patrí spochybnenie členstva Slovenskej republiky v EÚ a NATO, vnútorná polarizácia spoločnosti, zníženie dôvery obyvateľstva v štát a jeho inštitúcie, presadenie vlastného naratívu vnímania sveta, oslabenie vôle a odhodlania obyvateľov brániť štát pred napadnutím cudzou mocou a v konečnom dôsledku podlomenie obranyschopnosti Slovenskej republiky.
 - b) **Predpokladaným vojenským strategickým cieľom** eskalácie hybridného pôsobenia na území Slovenskej republiky (a v širšom kontexte v regióne strednej a východnej Európy) bude formovanie operačného prostredia pre prípadný ozbrojený konflikt vo východnej Európe a to primárne nevojenskými nástrojmi pod prahom konvenčného ozbrojeného konfliktu.
 - c) V prostredí OS SR bude eskalovať **dezinformačná kampaň**. Vojaci, zamestnanci a ich rodinní príslušníci môžu byť konfrontovaní s falošnými obsahmi, časť z nich sa na sociálnych sieťach verejne prihlási k škodlivým naratívom a bude sa podieľať na šírení nenávistných a extrémistických obsahov. Predpokladaným cieľom dezinformačnej kampane bude vyvolať nedôveru radových vojakov vo veliteľský zbor a narušiť tým jednotu, súdržnosť a akcieschopnosť OS SR.
 - d) **Extrémistické a polovojenské hnutia a skupiny** pôsobiace na území Slovenskej republiky budú zvyšovať svoje aktivity vrátane regrutácie nových členov, ich výcviku a prijímania personálnej a materiálnej podpory zo zahraničia. Bude narastať snaha o zneužívanie týchto hnutí a skupín na manipuláciu rôznych skupín obyvateľstva a na organizované násilie. Pravdepodobným cieľom týchto aktivít bude viazať a vyčerpávať limitované kapacity bezpečnostných zborov, odpútať ich pozornosť a oslabovať ich akcieschopnosť. S predpokladaným cieľom podporovať činnosť polovojenských hnutí a skupín na území SR bude dochádzať k čoraz častejšiemu **narušovaniu vzdušného priestoru SR na malých výškach** a k nárastu počtu **nelegálneho prekročenia štátnej hranice skupinami osôb**.

- e) OS SR budú čeliť výraznému nárastu počtu **preletov neznámych bezpilotných prostriedkov** nad ich zariadeniami (najmä vojenské letiská, rádiolokačné prostriedky, sídla veliteľstiev, muničné sklady a výcvikové priestory) a **skrytému sledovaniu mierových posádok**. Organizované skupiny demonštrantov budú stupňovať protestné akcie a **blokovanie ciest, železničných tratí a vstupov do objektov OS SR**. Predpokladaným cieľom týchto aktivít bude narušovať voľnosť pohybu OS SR a spojencov na území SR, získať informácie o aktivitách OS SR a spojencov, narušovať činnosť zväzkov a útvarov OS SR a podkopávať morálku príslušníkov OS SR.
- f) Informačné systémy budú cieľom masívnych **kybernetických útokov**, v dôsledku ktorých budú opakovane zaznamenávané dlhotrvajúce výpadky v zabezpečení neutajovanej a utajovanej elektronickej komunikácie. V rezortnej sieti sa budú šíriť **falošné obsahy** navonok vyzerajúce ako oficiálna vnútrorezortná korešpondencia. Predpokladaným cieľom týchto aktivít bude narušiť jednotu a kontinuitu velenia, vplývať na rozhodovací proces veliteľského zboru a zvyšovať riziko prijímania chybných rozhodnutí na základe neúplných alebo falošných informácií.
- g) Jedným z aspektov eskalácie hybridného pôsobenia môže byť aj **iredentizmus, separatizmus a živenie historizujúcich nárokov**, vrátane spochybňovania povojnového mierového usporiadania a mierových zmlúv vonkajšími aktérmi.

4. Možné hlavné aspekty konvenčného ozbrojeného konfliktu.

- a) Severoatlantická aliancia predstavuje najsilnejšie vojenské zoskupenie, ktoré je schopné rozmiestniť a prípadne použiť vojenskú silu na globálnej úrovni. Vojenské operácie Aliancie sú založené na silnej **vzdušnej prevahe**, ktorá poskytuje pozemnému komponentu voľnosť pohybu a efektívnu palebnú podporu.
- b) Konvenčný ozbrojený konflikt sa bude vyznačovať **rýchlym a intenzívnym vedením bojovej činnosti, manévrom bojujúcich síl**, rozsiahlym nasadením prostriedkov **elektronického boja**, masívnym použitím **bojových a prieskumných bezpilotných prostriedkov, vysoko presnej munície** a ďalších nastupujúcich technológií. Počiatočná fáza konvenčného ozbrojeného konfliktu sa bude vyznačovať **prevahou bezkontaktného spôsobu boja** (prostredníctvom balistických rakiet alebo riadených striel s plochou dráhou letu).
- c) Je vysoko pravdepodobné, že v prípade konvenčného ozbrojeného konfliktu budú jeho aktéri vykonávať **aktívne opatrenia na elimináciu vzdušnej nadvlády a elimináciu spôsobilosti C4ISR**. Dlhodobým trendom vo vedení ozbrojených konfliktov je rastúci význam konceptu A2/AD, ktorého cieľom je zamedziť prístup do priestoru operácie a zabrániť efektívnemu využívaniu vojenských spôsobilostí v priestore operácie. Použitie sofistikovaných systémov protivzdušnej obrany a elektronického boja v kombinácii s vysoko presnými zbraňovými systémami ďalekého dosahu môžu výrazne spomaliť prísun vojsk do priestoru operácie, prípadne negatívne ovplyvniť ich efektívnosť.

Použitie konceptu A2/AD môže mať aj významný psychologický efekt na populáciu jednotlivých štátov, nakoľko výrazne zvyšuje riziko strát na ľudských životoch v rámci vojenskej operácie na neutralizáciu prvkov A2/AD.

- d) Významný operačný faktor bude predstavovať spôsobilosť **rýchlych strategických leteckých presunov na vzdialenosti viac ako 1000 km**. Spoločná hranica členských štátov na východnom krídle NATO poskytuje viac smerov a priestorov na generovanie nátlakových opatrení s využitím vojenskej sily, pričom **nebude možné včas určiť skutočný úmysel protivníka**.
- e) V rámci konvenčného ozbrojeného konfliktu môžu OS SR čeliť aj protivníkovi, ktorý bude používať výlučne **neregulárny spôsob boja** (napr. terorizmus, sabotáže, subverzia, povstalecká činnosť), a to prevažne v urbanizovanom prostredí. Použitie nevojenských spôsobov v priebehu konvenčného ozbrojeného konfliktu sa bude vyznačovať **intenzívnou informačnou a psychologickou vojnou a vedením kybernetických útočných a obranných operácií**.
- f) **Kybernetický útok organizovaný zo zahraničia** môže spôsobiť výrazné obmedzenie dostupnosti základných životných potrieb pre obyvateľstvo (napr. dostupnosť pitnej vody, elektriny, zemného plynu alebo bankových služieb). Rozsah vzniknutých škôd môže byť **porovnateľný s následkami ozbrojených útokov**, pričom predpokladaným cieľom tohto útoku bude paralyzovať život v krajine, vyvolať rozsiahle občianske nepokoje a zvýšiť tlak na orgány verejnej moci.
- g) Súčasťou regionálneho ozbrojeného konfliktu môže byť **masívna vlna cezhraničnej migrácie obyvateľstva**, pričom medzi migrantmi sa môžu pohybovať aj príslušníci zahraničných ozbrojených zložiek, ktorých predpokladaným cieľom bude pripravovať podmienky pre aktivity zamerané na formovanie budúceho operačného prostredia, organizovať činnosť diverzných skupín, zabezpečovať zahraničnú podporu polovojenským hnutiam a skupinám a podnecovať aktívny odpor voči štátnej moci.
- h) Špecifickými faktormi, ovplyvňujúcim charakter a priebeh možného ozbrojeného konfliktu, sú hrozba použitia **zbraní hromadného ničenia a globálne zdravotné hrozby**.

D. RÁMEC PRE TVORBU MOŽNOSTÍ VOJENSKEJ REAKCIE SLOVENSKEJ REPUBLIKY.

1. Slovenská republika považuje **kolektívnu obranu** za najúčinnější spôsob zabezpečovania svojej obrany. Hlavnou úlohou OS SR je brániť Slovenskú republiku pred napadnutím cudzou mocou, brániť jej zvrchovanosť, územnú celistvosť, nedotknuteľnosť hraníc a plniť záväzky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná. Plnením tejto úlohy OS SR prispievajú do kolektívneho obranného a odstrašujúceho potenciálu NATO a EÚ v súlade s politicko-vojenskou ambíciou SR.
2. Vojenská reakcia Slovenskej republiky bude **integrálnou súčasťou komplexného a koordinovaného úsilia spojencov a partnerov v NATO a EÚ** zabezpečiť efektívne odstrašenie a v prípade ozbrojeného útoku, prípadne agresie, proti niektorému zo spojencov alebo partnerov zaručiť kolektívnu obranu, resp. poskytnúť vzájomnú pomoc.
3. **Možnosti vojenskej reakcie OS SR** pri obrane Slovenskej republiky pred napadnutím cudzou mocou, obrane jej zvrchovanosti, územnej celistvosti a nedotknuteľnosti hraníc budú zamerané na plnenie týchto **vojensko-strategických cieľov**:
 - a) V prípade eskalácie hybridného pôsobenia na území Slovenskej republiky pod prahom konvenčného ozbrojeného konfliktu:
 - (1) Zabezpečiť jednotu velenia, komplexný prehľad o situácii a akčioschopnosť OS SR.
 - (2) Uplatňovať strategickú zdržanlivosť pri použití ozbrojených síl, zabezpečiť ochranu síl a operačnú bezpečnosť OS SR a spojencov na území Slovenskej republiky.
 - (3) Poskytnúť účinnú podporu orgánom verejnej moci.
 - b) V prípade vzniku alebo bezprostrednej hrozby konvenčného ozbrojeného konfliktu:
 - (1) Zabezpečiť včasné varovanie, obranu pred účinkami systémov A2/AD protivníka a voľnosť pohybu OS SR a spojencov a partnerov na území Slovenskej republiky.
 - (2) Vybudovať účinný systém obrany s efektívnym využitím možností, ktoré poskytuje reliéf územia Slovenskej republiky.
 - (3) Spomaliť a prípadne zastaviť postup protivníka na hlavnom operačnom smere na území Slovenskej republiky, spôsobiť mu značné straty a zabrániť mu v rozmiestňovaní síl v hĺbke územia Slovenskej republiky.
 - (4) Vytvoriť na území Slovenskej republiky priaznivé podmienky pre vykonanie strategickej spojeneckej protiofenzívy operačným zoskupením síl krajín NATO a EÚ.

4. OS SR budú pri obrane Slovenskej republiky plniť najmä tieto **operačné úlohy**:
- a) Udržiavanie komplexného prehľadu o situácii a zabezpečenie nepretržitého velenia a riadenia.
 - b) Aktivity na odstrašenie protivníka, podpora orgánov verejnej moci pri eliminácii rizík spojených s hybridným pôsobením pod prahom konvenčného ozbrojeného konfliktu a ozbrojený odpor na dočasne okupovaných územiach Slovenskej republiky.
 - c) Vedenie spoločných vojenských operácií na obranu štátu.
 - d) Protivzdušná a protiraketová obrana.
 - e) Elektronický boj.
 - f) Špeciálne operácie.
 - g) Obranné a útočné operácie v kybernetickom priestore na operačnej a taktickej úrovni.
 - h) Prijatie a rozmiestnenie zväzkov a útvarov OS SR a ozbrojených zložiek spojencov.
 - i) Opatrenia na radiačnú, chemickú a biologickú ochranu, ochrana síl a infraštruktúry v užívaní OS SR, obrana objektov osobitnej dôležitosti a ďalších dôležitých objektov.
 - j) Viditeľná prítomnosť OS SR, monitoring situácie a spoločné aktivity s Policajným zborom Slovenskej republiky na zabezpečenie verejného poriadku.
 - k) Civilno-vojenská spolupráca, humanitárne operácie na podporu obyvateľstva, miestnej štátnej správy a samosprávy a na riešenie krízovej situácie nevojenského charakteru.
 - l) Informačné operácie, psychologické operácie a strategická komunikačná kampaň.
5. **Iniciácia procesu tvorby možností vojenskej reakcie** na obranu Slovenskej republiky sa bude vzťahovať k súbehu týchto **indikátorov**:
- a) Na tvorbu možností vojenskej reakcie Slovenskej republiky po vyhlásení výnimočného stavu:
 - (1) Pokračujúce zhoršovanie bezpečnostnej situácie v regióne, resp. v euroatlantickom priestore.
 - (2) Významný nárast počtu incidentov narúšajúcich bezpečnosť a voľnosť pohybu zväzkov a útvarov OS SR a spojencov na území Slovenskej republiky.

- (3) Významný nárast počtu zaznamenaných prípadov narušovania vzdušného priestoru Slovenskej republiky na malých výškach a prípadov nelegálneho prekročenia štátnej hranice Slovenskej republiky.
 - (4) Významný nárast aktivít extrémistických a polovojenských hnutí a skupín na území Slovenskej republiky.
 - (5) Významný nárast intenzity a závažnosti kybernetických incidentov.
 - (6) Významný nárast organizovaného násillia na území Slovenskej republiky.
- b) Na tvorbu možností vojenskej reakcie Slovenskej republiky po vyhlásení vojnového stavu:
- (1) Vznik (resp. obnova) regionálneho ozbrojeného konfliktu mimo územia SR s bezprostrednou hrozbou jeho rozšírenia na územie SR.
 - (2) Rozmiestnenie a aktivácia systémov A2/AD s dosahom na územie Slovenskej republiky.
 - (3) Kybernetický útok organizovaný zo zahraničia, ktorý je rozsahom spôsobených škôd porovnateľný s ozbrojeným útokom.
 - (4) Významný nárast počtu a intenzity ozbrojených útokov proti orgánom verejnej moci a bezpečnostným zložkám Slovenskej republiky.
 - (5) Významný nárast bezpečnostných incidentov s účasťou extrémistických a polovojenských hnutí a skupín na území Slovenskej republiky.
6. **Na zachovanie mieru** budú OS SR prispievať do operácií a misií spravidla pod vedením medzinárodných organizácií a v súlade s medzinárodným právom v rozsahu politicko-vojenskej ambície Slovenskej republiky.
7. **Na plnenie medzinárodných záväzkov** budú OS SR prispievať do iniciatív na posilnenie odstrašenia a kolektívnej obrany NATO, do síl rýchlej reakcie a síl vysokej pripravenosti NATO a EÚ, do vojenských štruktúr NATO, EÚ a OSN a do iniciatív v rámci medzinárodnej vojenskej spolupráce (napr. V4, CEDC, Koncept rámcovej krajiny a pod.) v rozsahu politicko-vojenskej ambície Slovenskej republiky.
8. **Na odstraňovanie následkov núdzového stavu a mimoriadnej situácie** budú OS SR poskytovať disponibilné sily a prostriedky v nevyhnutnom rozsahu a plniť ďalšie úlohy ustanovené osobitnými predpismi.
9. **Strategickým ťažiskovým prvkom použitia OS SR** bude efektívne využívanie disponibilných kapacít a spôsobilostí OS SR.

E. POŽIADAVKY NA PRIPRAVENOSŤ OS SR.

1. **Všestranne pripravený vojak** je základným článkom pripravenosti OS SR na obranu štátu. Vojak musí byť na plnenie bojovej úlohy pri obrane štátu vyzbrojený účinnou a spoľahlivou zbraňou, musí mať k dispozícii dostatočnú zásobu munície, proviantného a zdravotníckeho materiálu, musí byť dostatočne vystrojený, vycvičený a musí byť schopný dlhodobo pôsobiť v náročných geografických a klimatických podmienkach.
2. **Operačná pripravenosť OS SR zodpovedajúca komplexnosti a dynamike meniaceho sa bezpečnostného prostredia** je nevyhnutnou podmienkou akcieschopnosti OS SR. Ukazovatele operačnej pripravenosti sa definujú ako súbor merateľných parametrov v naplnení personálom, výzbrojou, technikou, materiálom a dosiahnutou úrovňou vycvičenosti jednotky. Rozhodujúcim faktorom pre určenie ukazovateľov operačnej pripravenosti je schopnosť efektívne zaručovať obranu SR. Tempo zvyšovania operačnej pripravenosti OS SR bude, popri charaktere bezpečnostného prostredia, reflektovať aj dlhodobo akumulovaný vnútorný deficit v jednotlivých zdrojových oblastiach operačnej pripravenosti.
3. Na zabezpečenie zvyšovania operačnej pripravenosti OS SR je potrebné prijímať opatrenia najmä v týchto oblastiach:
 - a) **V legislatívnej oblasti:** na posilnenie akcieschopnosti OS SR pri riešení krízovej situácie, na rozšírenie možností použitia vojakov v zálohe zaradených do aktívnych záloh na plnenie úloh OS SR a na rozšírenie možností zabezpečenia dodávok tovarov a služieb na obdobie krízovej situácie.
 - b) **Vo velení a riadení:** zvýšenie kapacity OS SR na získavanie, spracovanie a poskytovanie informácií; vybudovanie kapacít na reakciu OS SR na hybridné hrozby; vyváženie rozhodovacích právomocí veliteľa a jeho zodpovednosti za podriadených vojakov a za splnenie bojovej úlohy jednotky; skvalitnenie manažmentu vyznamenania a uvádzania OS SR do pohotovosti a do bojovej pohotovosti; skvalitnenie procesov mobilizačného rozvíjania OS SR; optimalizácia veliteľských štruktúr a zavedenie jednotného procesu operačného plánovania a riadenia operácií na strategickom a operačnom stupni; zvýšenie pripravenosti systému velenia a riadenia OS SR zabezpečovať koordináciu s orgánmi krízového riadenia na úrovni kraja, okresu a obce pri plnení rozhodnutí príslušných orgánov SR; posilnenie pôsobenia OS SR vo veliteľských štruktúrach NATO, EÚ a v regionálnych projektoch medzinárodnej vojenskej spolupráce (V4 a pod.).
 - c) **V personálnom manažmente:** optimalizácia kvantitatívnych požiadaviek na vojenský personál; postupné zvyšovanie naplnenosti veliteľstiev, zväzkov a útvarov vojenským personálom; zjednodušenie a zrýchlenie personálnych procesov a modernizácia regrutačného systému; udržiavanie konkurencieschopnosti a atraktívnosti vojenskej služby na civilnom trhu práce; zefektívnenie a zatraktívnenie systému nefinančných benefitov

vojakov; skvalitňovanie duchovnej a psychologickej služby v ozbrojených silách; skvalitňovanie pracovného prostredia; zabezpečenie rodovej rovnosti; implementácia systému programov sociálnej starostlivosti o profesionálneho vojaka a jeho rodinu.

- d) **V prevádzke:** zabezpečenie komplexných logistických služieb; zvyšovanie efektivity prevádzky výzbroje a techniky; zvyšovanie koeficientu prevádzkyschopnosti výzbroje a techniky OS SR; zvyšovanie kvality a efektivity ošetrovania a opráv výzbroje a techniky; zjednodušenie a zrýchlenie logistických procesov; posilňovanie opravárenských kapacít OS SR.
- e) **V materiálovom manažmente:** využívanie možnosti uplatňovania prioritnej požiadavky v manažmente zdrojov; optimalizácia systému plánovania a tvorby zásob vrátane ich prioritizovania a štrukturalizácie; aktívne a efektívne využívanie možností obstarávania vrátane jeho finančného zabezpečenia s možnosťou využitia mechanizmov medzinárodných organizácií, spojencov a partnerov; skvalitňovanie osobnej výstroje vojaka; zjednodušenie a skrátenie procesov v oblasti zabezpečenia výstrojných náležitostí vojaka; zefektívnenie procesov dopĺňovania materiálu vo všetkých zásobovacích triedach spotrebovaného na výcvik a na plnenie operačných úloh.
- f) **Vo vojenskom vzdelávaní:** zvyšovanie náročnosti všeobecnej vojensko-odbornej prípravy kadetov Akadémie ozbrojených síl M. R. Štefánika; zvyšovanie kvality a náročnosti kariérneho a odborného vzdelávania vojakov.
- g) **Vo vojenskom výcviku:** implementácia dvojročného cyklu prípravy veliteľstiev, zväzkov a útvarov OS SR; zvyšovanie účasti OS SR na medzinárodných vojenských cvičeniach; efektívnejšie využívanie pôsobenia OS SR v operáciách a misiách medzinárodného krízového manažmentu na zvyšovanie odolnosti vojakov a na získavanie skúseností z dlhodobého pôsobenia v náročnom operačnom prostredí; zefektívnenie dobrovoľnej vojenskej prípravy občanov a prípravy občanov zaradených do aktívnych záloh OS SR.
- h) **V oblasti morálky a disciplíny:** zvyšovanie odolnosti vojakov voči dezinformačným vplyvom; posilňovanie súdržnosti vojakov a veliteľského zboru; zvyšovanie efektivity procesov pri uplatňovaní disciplinárnych právomocí veliteľov.
- i) **V strategickej komunikácii (STRATCOM):** rozširovanie spolupráce OS SR s verejnosťou, občianskymi združeniami a mimovládnymi organizáciami; posilňovanie dôvery a podpory občianskej verejnosti voči OS SR; posilňovanie nástrojov na realizáciu STRATCOM OS SR.

F. ROZVOJ SPÔSOBILOSTÍ OS SR.

1. Rozvoj spôsobilostí OS SR bude **vyvážený** vo vzťahu ku všetkým druhom síl, úlohám a záväzkom, bude založený na **dlhodobo udržateľnom zdrojovom rámci**, bude rešpektovať **požiadavky obrany Slovenskej republiky** a bude umožňovať zodpovedne prispievať k plneniu medzinárodných záväzkov, ktorými je Slovenská republika viazaná. Prioritou vo výstavbe a rozvoji OS SR je plnenie Cieľov spôsobilostí NATO pre Slovenskú republiku.
2. **Dlhodobým cieľom** rozvoja spôsobilostí OS SR sú odolné, akcieschopné, technologicky vyspelé a interoperabilné veliteľstvá, zväzky a útvary, pripravené efektívne pôsobiť v komplexnom a mnohvrstvovom operačnom prostredí s rýchlo rastúcim podielom nastupujúcich technológií.
3. **Vojnový model** predstavuje vojensko-odbornú požiadavku na spôsobilosti OS SR podľa potrieb obrany štátu v predpokladanom bezpečnostnom a operačnom prostredí. Vojnový model bude definovať strategické indikátory, na základe ktorých sa bude posudzovať potreba jeho revízie.
4. **Zdrojovo udržateľný model** vychádza z vojnového modelu a predstavuje konsolidovanú požiadavku na spôsobilosti OS SR v predpokladanom bezpečnostnom prostredí, operačnom prostredí a v predpokladanom zdrojovom rámci na obdobie 15 rokov. Zdrojovo udržateľný model bude definovať strategické indikátory, na základe ktorých sa bude posudzovať potreba jeho revízie a zároveň bude definovať aj merateľné ukazovatele pre cyklické vyhodnocovanie tempa rozvoja spôsobilostí OS SR vo vzťahu k aktuálnemu tempu vývoja bezpečnostného a operačného prostredia.
5. **Tvorba požiadaviek na rozvoj spôsobilostí OS SR** bude vytvárať predpoklady pre:
 - a) **Spolahlivú a bezpečnú konektivitu** s cieľom zabezpečiť dostatočne robustné a integrované komunikačné a informačné prostredie umožňujúce bezpečne zdieľať veľké objemy dát od úrovne jednotlivca a osádky, cez automatizované spracovanie dát na taktickom a operačnom stupni až po komplexnú podporu tvorby spoločného operačného prehľadu na strategickom stupni velenia OS SR.
 - b) **Doktrinálnu a technologickú interoperabilitu** s cieľom dosiahnuť efektívne plnenie úloh zväzkami a útvarmi OS SR pri obrane SR a pri plnení medzinárodných záväzkov, ktorými je Slovenská republika viazaná.
 - c) **Strategickú, operačnú a taktickú mobilitu** s cieľom umožniť rýchlu nasaditeľnosť a efektívne použitie zväzkov a útvarov v najviac pravdepodobnom operačnom prostredí OS SR.
 - d) **Účinnú palebnú silu** s cieľom zabezpečiť dostatočnú účinnosť, použiteľnosť a spoľahlivosť zbraňových systémov zväzkov a útvarov v najviac pravdepodobnom operačnom prostredí OS SR.

- e) **Technologickú adaptabilitu** s cieľom zvyšovať efektivitu životného cyklu zbraňových systémov a zároveň znižovať logistickú náročnosť ich operačného použitia prostredníctvom širšieho uplatňovania flexibilnej konštrukcie, modulárnych riešení a vzájomnej zameniteľnosti technologických častí zbraňových systémov. OS SR budú v rámci svojich možností prispievať k redukcii uhlíkovej stopy.
 - f) **Operačnú autonómiu** s cieľom zvyšovať bojový potenciál zväzkov a útvarov OS SR prostredníctvom zavádzania bezosádkových, poloautonómnych a autonómnych zbraňových systémov a integrácie automatizovaných podsystémov na podporu rozhodovacieho procesu na všetkých stupňoch velenia a riadenia OS SR.
 - g) **Strategickú udržateľnosť** s cieľom zaručiť potrebnú kapacitu na obmenu a dopĺňovanie zbraňových systémov a ich logistické zabezpečenie počas operačného použitia OS SR na obranu štátu.
 - h) **Ochranu síl** s cieľom vytvoriť podmienky pre prežitie vojaka na bojisku a splnenie jeho úloh.
6. **Realizácia požiadaviek na rozvoj spôsobilostí OS SR** sa bude riadiť týmito prioritami:
- a) Zabezpečenie velenia, riadenia a situačného povedomia na všetkých stupňoch velenia.
 - b) Operačno-taktický prieskum a spravodajstvo.
 - c) Dostupnosť ľudských zdrojov a logistickej podpory.
 - d) Odolnosť vojaka na bojisku a ochrana síl.
 - e) Odolnosť voči pôsobeniu spôsobilostí A2/AD protivníka a voči kybernetickým útokom.
 - f) Strategický manéver a podpora zo strany hostiteľskej krajiny.
 - g) Operačno-taktický manéver.
 - h) Palebná sila.

G. ZÁVER.

1. Implementáciu Vojenskej stratégie SR zabezpečuje MO SR a Generálny štáb OS SR.
2. Vojenská stratégia sa aktualizuje v nadväznosti na aktualizáciu Bezpečnostnej stratégie a Obrannej stratégie.